

Rodinné právo

8.

Úprava poměrů nezletilého pro dobu po rozvodu

CEVRO Institut

JUDr. Lucie Trnková, Ph.D.

lucie.trnkova@vsci.cz

Osnova semináře

- péče o dítě (výlučná / střídavá / společná)
- úprava poměrů dětí, jejichž rodiče spolu nežijí
- styk rodiče a ostatních příbuzných s dítětem

Právní úprava – § 906 a násl. OZ

Péče o dítě po rozvodu manželství

§ 755/3 OZ: Mají-li manželé nezletilé dítě, které není plně svéprávné, **soud manželství nerozvede, dokud nerozhodne** o poměrech dítěte v době po rozvodu manželů.

§ 906/1 OZ: Má-li být rozhodnuto o rozvodu manželství rodičů dítěte, soud nejprve určí, jak bude každý z rodičů napříště o dítě pečovat, a to s uvážením zájmu dítěte.

Formy péče

- a) **péče jednoho z rodičů**
 - b) **střídavá péče**
 - c) **společná péče** (oba rodiče musí se společnou péčí souhlasit)
 - d) **péče jiné osoby než rodiče** – není-li žádný z rodičů schopen / ochoten o dítě pečovat, např. prarodiče
-
- **rozsudek soudu** – pokud se rodiče nedohodnou nebo jejich dohoda není v zájmu dítěte
 - **dohoda rodičů** – schvaluje soud rozsudkem

Kritéria rozhodování

- zájem dítěte (ne rodičů!)
- osobnost dítěte, vlohy, schopnosti
- vztah dítěte ke každému z rodičů
- citové vazby dítěte k sourozencům, prarodičům a dalším příbuzným
- možnosti a životní poměry rodičů
- výchovné schopnosti rodičů
- stálost výchovného prostředí
- dosavadní péče o dítě
- právo dítěte na péči obou rodičů
- právo rodiče na osobní styk s dítětem, na info o dítěti, schopnost dohodnout se s druhým rodičem

Úprava poměrů dětí, jejichž rodiče spolu nežijí

- § 908: Nežijí-li spolu rodiče nezletilého dítěte, které není plně svéprávné, a nedohodnou-li se o úpravě péče o takové dítě, rozhodne o ní i bez návrhu soud. V ostatním se ustanovení § 906 a 907 použijí obdobně.
- úprava poměrů dítěte nesezdaných rodičů nebo sezdaných rodičů, kteří žijí odděleně, ale nerozvádějí se – nevyžaduje rozhodnutí soudu!
 - pokud se rodiče dohodnou na péči o dítě, na výživném, na styku s dítětem – není třeba podávat návrh k soudu
 - pokud se rodiče nedohodnou – soud upraví poměry dítěte stejně, jako u dětí, jejichž rodiče se rozvádí

Klauzule „rebus sic stantibus“

§ 909 OZ: Změní-li se poměry, soud změní rozhodnutí týkající se výkonu povinností a práv vyplývajících z rodičovské odpovědnosti i bez návrhu.

- rozhodnutí ve věcech nezletilých nezakládají překážku rei iudicatae – věci pravomocně rozhodnuté
- dojde-li k podstatné změně poměrů, lze o téže věci rozhodovat znovu (typicky – výživné, výživné pro kojence jiné, než pro žáka ZŠ / SŠ / VŠ)
- o dítěti se vede jeden jediný spis až do jeho zletilosti a do něj se zakládají všechna rozhodnutí, které se dítěte týkají

Úprava styku rodiče s dítětem

- **dítě, které je v péči jen jednoho z rodičů, má právo stýkat se s druhým rodičem, ledaže soud styk omezí / zakáže – jen je-li to nutné v zájmu dítěte (např. rodič právo styku pozbývá při zbavení RO)**
- soud může určit podmínky styku - místo (DKC, ...), osoby, které smějí / nesmějí být přítomny
- **není třeba rozh. soudu ani soudní schválení dohody o styku!**
- soud upraví, jen když se rodiče nedohodnou

Úprava styku rodiče s dítětem

povinnosti rezidenčního rodiče:

- dítě řádně na styk připravit
- styk řádně umožnit a s druhým rodičem spolupracovat
- opakované bezdůvodné bránění ve styku s dítětem – důvod pro nové rozhodování o péči
- povinnost sdělovat si informace o dítěti, zákaz popuzování dítěte

Styk dalších osob s dítětem

§ 927: Právo stýkat se s dítětem mají osoby příbuzné s dítětem, ať blízkce či vzdáleně, jakož i osoby dítěti společensky blízké, pokud k nim dítě má citový vztah, který není jen přechodný, a pokud je zřejmé, že by nedostatek styku s těmito osobami pro dítě znamenal újmu. Také dítě má právo se stýkat s těmito osobami, pokud tyto osoby se stykem souhlasí.